

Externa samarbeten och kontakter

Inriktning och strategi 2012-2015

Godkänd av stadsstyrelsen 3 maj 2012.

Stadsledningen	3
Vänortssamarbete	3
Femstadssamarbetet	5
Union of The Baltic Cities (UBC)	5
Diplomatiska kontakter	6
Finlands kommunförbund	6
STAF, Segelfartygsstiftelsen i Finland	7
Mayors for Peace	8
Nordiskt huvudstadssamarbete - centralt	8
ICLEI	9
Svenska byggnadsvårdsföreningen	9
Sociala sektorn	10
Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området	10
Infrastruktursektorn	10
Cruise Baltic	11
Cruise Europe	11
Bildningssektorn	11
Nordiskt skolsamarbete	11
Nordiskt huvudstadssamarbete - kultur	12

Gemensamma riktlinjer

- Den som utses att representera Mariehamns stad i externa sammanhang skall rapportera om sitt deltagande.
- Staden skall eftersträva kontinuitet i sina externa kontakter.

Stadsledningen

Vänortssamarbete

Mariehamns stad deltar inom ramen för det nordiska vänortssamarbetet i en vänortskedja bestående av Gotlands kommun i Sverige, Kragerö i Norge och Valkeakoski i Finland. Slagelse i Danmark deltar, som en konsekvens av den danska kommunsammanslagningen inte längre i samarbetet.

Utöver den nordiska vänortskedjan har staden haft ett vänortssamarbete med Kopavogur på Island, Torshavn på Färöarna, Lomonosov i Ryssland och Kuressaare på Ösel i Estland. Slutligen har staden även nabokontakter med Norrtälje kommun i Sverige.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. Deltagandet bestäms av stadsstyrelsen, enligt nuvarande praxis i samråd med stadsfullmäktiges presidium.

Aktivitetsöversikt

Nordiska vänortskedjan Politikermöten med tre politiker och en tjänsteman per vänort har hållits vartannat år. Vårdkommunen har stått för logi och måltidskostnader mm. Direktionsmöten med kommundirektör och berörda chefstjänstemän har hållits varje år (flygplatsmöten). Vårdkommunen ansvarar för kallelse. Deltagarkommunerna står själv för sina kostnader. Ett ungdomsmöte skall hållas vartannat år enligt beslut vid direktionsmöte. Samarbete kan förekomma även på förvaltningsnivå, exempelvis genom skolutbyte.

2004 var Valkeakoski värd för ett politikermöte. Staden deltog med 4 representanter.

2006 var Mariehamn värd för ett politikermöte. Samtidigt hölls en ungdomsträff i staden.

2008 var Kragerö värd för ett politikermöte där staden deltog med tre politiker och en tjänsteman.

2009 var Valkeakoski värd för ett möte där staden deltog med tre politiker. Mötet hölls samtidigt som Valkeakoskis bostadsmässa.

Kopavogur	Kopavogur inbjöds till och deltog i den nordiska vänortskedjans möte i Mariehamn 2006.
Lomonosov	<p>Mariehamns stad har vänortskontakter med Lomonosov sedan 1971. Under första halvan av 2000 talet skedde utbytet med Lomonosov genom årliga besök.</p> <p>I samband med stadens besök i Lomonosov 2006 beslöt man att övergå till besök vartannat år. 2010 besökte 5 politiker från Lomonosov Mariehamn.</p> <p>2011 deltog 3 politiker och en tjänsteman från Mariehamn i firandet av staden Lomonosovs 300 års jubileum i Lomonosov.</p> <p>Vid de senaste två tillfällena har Lomonosov uttryckt önskemål om att samarbetet kunde utvecklas i en mer folklig riktning. Bland annat har funnits intresse för kontakter i fråga om segling och idrott.</p>
Torshavn	Torshavn inbjöds till men deltog inte i den nordiska vänortskedjans möte i Mariehamn 2006.
Kuressaare	Staden har 2001 varit inbjuden till Kuressaare. Inbjudan avsåg tre personer. Efter det har samarbetet varit vilande.
Valkeakoski	Mariehamn besökte, utöver vad som sker inom ramen för den nordiska vänortskedjan, Valkeakoski i augusti 2006. Mariehamn bjöd in styrelse och fullmäktigepresidium från Valkeakoski 28-29 september 2008 i samband med att FC Haka skulle möta IFK Mariehamn. Därefter inbjöds Valkeakoski en gång till motsvarande möte i Mariehamn men tillfället passade inte Valkeakoski.
Norrtälje	Staden och Norrtälje kommun möttes tidigare årligen. Norrtälje besökte Mariehamn under 2007. En delegation med 4 politiker och 3 tjänstemän besökte Mariehamn 25 maj 2010.

Kostnader

Samarbetet innebär inga fasta kostnader. Kostnader för resor, kost och logi varierar beroende på utbytets omfattning.

Strategi 2012-2015

Staden deltar i utbyte som arrangeras inom ramen för den nordiska vänortskedjan. Vid initiativ från övriga nordiska vänorter är staden positiv men tar inga egna initiativ. Staden fortsätter kontakterna med Lomonosov vartannat år. I kontakterna med Lomonosov försöker staden involvera deltagare från kultur- idrotts- eller fritidsrörelsen.

Femstadssamarbetet

Mariehamn deltar sedan 1988 i samarbete med fyra finlandssvenska städer i södra Finland. Ursprungligen omfattade samarbetet Pargas, Karis, Ekenäs och Kimito. Efter kommunsammanslagningarna i riket omfattar det Raseborg, Kimitoön, Hangö och Pargas. En gång om året ordnas ett femstadsmöte, som cirkulerar mellan städerna. Varje möte har ett huvudtema. I övrigt förekommer informella kontakter mellan stadsdirektörer och stadsledning.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. I mötena deltar ledande förtroendevalda och tjänstemän från städerna. Deltagandet bestäms av stadsstyrelsen, enligt nuvarande praxis i samråd med stadsfullmäktiges presidium. Vilka som deltar är beroende av mötets tema.

Aktivitetsöversikt

Femstadsmöten har hållits enligt följande; Pargas 2003, Mariehamn 2004, Karis 2005, Ekenäs 2006 och Hangö 2007, Pargas 2008, Mariehamn 2009, Kimitoön 2010, Raseborg 2011. Mötena har de senaste åren hållits sista torsdagen eller fredagen i augusti.

Hangö meddelade på femstadsmötet 2011 att staden står som värd 2012.

Kostnader

Varje stad står för sina resekostnader. Respektive års arrangör svarar för mötes- och måltidskostnader.

Strategi 2012-2015

Staden deltar fortsättningsvis i femstadsutbytet med representanter för stadsstyrelsen, stadsfullmäktiges presidium och berörda tjänstemän.

Union of The Baltic Cities (UBC)

Organisationen grundades 1991 i Polen, Mariehamn är med sedan 1996. Organisationen har till uppgift att medverka till demokratisk, social, ekonomisk och miljövänlig utveckling av Östersjöregionen. Organisationens sekretariat finns i Gdansk. Antalet medlemsländer är tio och medlemsstäder 105. Medlemsavgiften är 1.200 euro per år. UBC har en generalkongress, en styrelse och 13 underkommissioner med ansvar för olika delsamarbetsområden. Kommissioner finns inom följande områden

- Näringslivssamarbete
- Kultur
- Utbildning
- Energi
- Miljö
- Jämställdhet
- Hälso- och socialväsande
- Sport
- Turism
- Transport
- Stadsplanering
- Ungdoms frågor
- Lokal säkerhet

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. Staden har de senaste åren deltagit med fyra deltagare i generalkonferensens sessioner. Deltagandet bestäms av stadsstyrelsen, enligt nuvarande praxis i samråd med stadsfullmäktiges presidium. Vilka som deltar är beroende av mötets tema. Staden har i syfte att garantera såväl kontinuitet som politisk förankring haft som praxis att delta med både tjänstemän och politiker.

Mariehamn har deltagit i UBC:s samarbetsprojekt inom områdena miljö, kultur och stadsplanering. Från Mariehamn har ledande tjänstemän inom miljöförvaltning och stadsplanering samt kulturförvaltningen deltagit i seminarier och konferenser inom sina resp. områden. Inför generalkonferensen 2011 tog stadsstyrelsen ställning för att endast delta inom områdena miljö och stadsplanering.

Aktivitetsöversikt

Generalkonferens hölls 2006 i Åbo. Mariehamn var då en av de städer som undertecknade proklamationen "Sustainable ports". Generalkonferenser har hållits enligt följande: 2007 i Pärnu i Estland; 2009 i Kristianstad i Sverige; 2011 i Liepaja i Lettland. Mariehamn har i enlighet med sin anhållan utsetts till värd för generalkonferensen 2013.

Kostnader

Den årliga medlemsavgiften uppgår till ca. 1100 euro. En person per medlemsstad kan delta i generalkonferensen utan kostnad. För övriga debiteras en deltagaravgift. Därtill kommer kostnader för resor, kost, logi och traktamenten till samtliga samarbeten.

Strategi 2012-2015

Staden är i enlighet med sitt åtagande värd för generalkonferensen 2013. I övrigt koncentrerar staden sitt deltagande till generalkonferenser och delsamarbetena miljö och stadsplanering. Då generalkonferensen hålls i Mariehamn deltar Mariehamn i flera delsamarbeten.

Diplomatiska kontakter

Stadsledningen har kontakter med konsulter och vicekonsuler, som finns i Mariehamn. Staden gästas regelbundet av utländska ambassadörer i Finland, när de besöker landskapet. Vid särskilda evenemang med utländska gäster inbjudes berörda konsulter när det bedöms lämpligt.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. Enstaka besök av ambassadörer avläggs i huvudsak hos stadsdirektören.

Strategi 2012-2015

Samma aktivitetsnivå som tidigare bibehålls.

Finlands kommunförbund

Staden är medlem i Finlands kommunförbund. Förbundet företräder landets kommuner och städer och lyfter fram kommunernas synpunkter i beslutsfattandet och diskussionen i samhället. Förbundet arbetar för att främja kommunernas och samkommunernas verksamhetsförutsättningar, samarbete och livskraft med tanke på invånarnas bästa. Verksamheten täcker alla delområden av den kommunala sektorn. Kommunförbundet är tvåspråkigt och deltagandet kan även bidra till finlandssvenska kontakter. Kommunförbundet tillhandahåller expertkunskap inom snart sagt alla kommunens verksamhetsområden och arrangerar kurser och seminarier som riktar sig till såväl politiker som tjänstemän. Experterna och

kurserna är uppskattade och anlitas regelbundet av staden. Kommunförbundet har även en bevakning och lobbyverksamhet gentemot EU.

Av finlands kommunförbunds stadgar framgår att 1 ledamot skall representera de Åländska kommunerna. Fullmäktige utses av en kommunalstämma våren efter kommunalval i riket. Finlands kommunförbund har även tre delegationer varav en kallas den svenska delegationen. Enligt praxis har platsen i fullmäktige och platsen i svenska delegationen alternerat mellan staden och de övriga kommunerna. Under de två senaste perioderna har staden dock haft platsen som fullmäktigeledamot. Ledamot har varit Folke Sjölund. Ledamot i svenska delegationen har varit Roger Slotte från Jomala.

Ansvarig enhet och deltagande

Kontakterna med kommunförbundet sköts i huvudsak av de respektive förvaltningarna. Kontakterna sker på tjänstemannanivå.

Aktivitetsöversikt

Staden utnyttjar aktivt de möjligheter till expertkunskap och fortbildning som kommunförbundet erbjuder.

Kostnader

Medlemsavgiften per år uppgår till ca. 26.000 euro. För deltagande i kurser och seminarier betalas särskilda avgifter. Tillkommer kostnader för resor, kost och logi.

Strategi 2012-2015

Staden nyttjar sitt medlemskap i Finlands kommunförbund i minst samma utsträckning som tidigare.

STAF, Segelfartygsstiftelsen i Finland

Segelfartygsstiftelsen i Finland, Sail Training Association (STAF) Finland är grundad 1973. Stiftelsens uppgift är att arrangera sail training seglingar främst för unga. Stiftelsens verksamhet grundar sig i huvudsak på frivilligt arbete. STAF representerar Finland i Sail Training International som fullvärdig medlem och är ansvarig för Sail Training verksamheten i Finland. STAF tillvaratar även Mariehamns intressen inom TSR.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. Staden har sedan lång tid till en plats i segelfartygsstiftelsens styrelse. Mandatet är personligt. Under Ritva Sarin-Gruffberg och Bjarne Petterssons respektive tider som stadsdirektörer har dessa utsetts till ledamöter.

Aktivitetsöversikt

Samarbetet föranleder ingen aktivitet utöver deltagandet i styrelsemötena.

Kostnader

Stadens kostnader för medlemskap i STAF uppgår till 1.000 euro per år. Tillkommer kostnader för resor, logi och traktamenten.

Strategi 2012-15

Staden deltar med samma aktivitetsnivå som tidigare.

Mayors for Peace

Mariehamns stad har anslutit sig som medlem i organisationen Mayors for Peace 12.07.2004. Mayors for Peace omfattar städer runt om i världen som formellt stött det pro-gram för "Solidariet mellan städer för totalt avskaffande av kärnvapen" som borgmästare Takeshi Araki från Hiroshima presenterade vid FN's 2a specialsession för nedrustning 1982. Organisationen har 2.277 medlemsstäder i 129 länder. I Finland är det utöver Mariehamn endast Varkkaus som är medlem. I Sverige finns 23 medlemsstäder. Organisationen uppbär ingen medlemsavgift.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet. Staden deltar inte aktivt i organisationens arbete.

Kostnader

Organisationen uppbär ingen medlemsavgift.

Strategi 2011-2015

Staden kvarstår som medlem men deltar inte aktivt i samarbetet.

Nordiskt huvudstadssamarbete - centralt

Staden har tillsammans med Helsingfors, Köpenhamn, Nuuk, Oslo, Reykjavik, Stockholm och Torshavn deltagit i ett nordiskt huvudstadssamarbete på stadsledningsnivå som hört samman med huvudstadssamarbetet på kulturnivå.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen, stadskansliet.

Aktivitetsöversikt

Staden deltog i nordisk Nordisk huvudstadskonferens i Oslo januari 2009 med tre politiker och en tjänsteman. Tema för konferensen var trygg stad. Staden deltog i nordisk huvudstadskonferens i Köpenhamn i maj 2011 med 3 politiker och en tjänsteman. Tema för konferensen var grön tillväxt.

Efter huvudstadsmötet i Köpenhamn 2011 har det producerats en broschyr "Nordic Solutions for Sustainable Cities" som kommer att presenteras i samband med United Nations Conferens on Sustainable Development i Rio de Janeiro 20-22 Juni 2012. Staden har deltagit i framtagandet av broschyren men ingen från staden är anmäld till lanseringen av densamma i Rio.

Kostnader

Samarbetet medför inga kostnader i form av medlemsavgifter. Deltagandet innebär kostnader för resor, kost, logi och traktamenten.

Strategi 2012-2015

Staden deltar i kommande huvudstadskonferenser och förmöten.

ICLEI

ICLEI, Local Governments for Sustainability är en internationell organisation för såväl lokala styrelseorgan vilka har förbundit sig att arbeta för hållbar utveckling. ICLEI tillhandahåller teknisk konsult hjälp, utbildning och information för att bygga upp kapacitet, dela kunskap och stödja lokala styrelseorgan i implementeringen av hållbar utveckling på lokal nivå. ICLEIS har mer än 1054 medlemsstäder eller – organisationer. Organisationen hette då den bildades 1990 "International Council for Local Environmental Initiatives".

Mariehamns stad är medlem sedan årsskiftet 2006/07. ICLEI arrangerar dels stora konferenser för hållbar utveckling och dels mindre sammankomster inom olika områden som berör tätortssamhällenas anpassning till en hållbar utveckling. Informationsflödet från organisationens underavdelningar är stort. Det handlar i hög utsträckning om stadsplanering med anpassning till miljö och hållbar utveckling.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsledningen. I samband med att stadsstyrelsen 05.11.2009 beslutade om stadens representation vid ICLEI:s sjätte konferens för hållbar utveckling i Dunkerque i maj 2010 bestämdes att stadens fortsatta medlemskap i ICLEI tas till prövning efter konferensen. Stadsstyrelsen beslutade då att staden kvarstår som medlem och att i konferenserna skall delta minst en person från stadsledningen.

Kostnader

Stadens medlemskap kostar ca. 1000 euro i fast medlemsavgift. Utöver det tillkommer kostnader för resor, logi och traktamenten och deltagaravgifter.

Aktivitetsöversikt

Staden medverkade i en konferens i Sevilla våren 2007. I samband med deltagandet i Sevilla signerade stadens representanter Ålborg åtagandena. Staden deltog med två politiker och en tjänsteman i ICLEIs konferens för hållbar utveckling 2010.

Strategi 2012-2015

Arbetet fortsätter på samma nivå som tidigare.

Svenska byggnadsvårdsföreningen

Svenska byggnadsvårdsföreningen är en ideell förening i Sverige som verkar för alla som är intresserade av byggnader och byggnadsvård. Föreningen arbetar med byggnadsvårds- och kulturmiljöfrågor. Som medlem får man tidskriften Byggnadskultur där man finner tips och råd om praktisk byggnadsvård, artiklar om intressanta restaureringsobjekt, hantverk och debatt i aktuella byggnadsvårdsfrågor. Medlemmarna får även inbjudningar till olika aktiviteter som pågår runtom i landet, intressanta temadagar, föredrag samt till studiebesök i unika miljöer.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är stadsarkitektkontoret. Stadsarkitekten samt vissa andra tjänstemän har deltagit i föreningens seminarier och studiebesök.

Kostnader

Medlemsavgiften per år är ca. 300 sek. Tillkommer eventuella resekostnader.

Strategi 2012-2015

Arbetet fortsätter som tidigare

Sociala sektorn

Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området

Aktiebolaget Det finlandssvenska kompetenscentret är ett allmännyttigt bolag vars syfte inte är att bereda aktieägarna vinst. En eventuell vinst ska användas för att utveckla bolagets verksamhet. Verksamheten går ut på att främja kopplingen mellan forskning, undervisning och praktiskt arbete inom den sociala sektorn.

Bolaget har 39 aktieägare bestående av främst svensk- eller tvåspråkiga kommuner, högskolor och universitet. Mariehamns stad har tecknat fem aktier á 80 euro i bolaget år 2001. Susanne Lehtinen sitter i bolagets styrelse.

- Kompetenscentrets verksamhet kan indelas i fyra fokusområden;
- Kompetensutveckling för personal inom det sociala området
- Nyskapande arbetsformer
- Brukarmedverkan som perspektiv i utvecklingsarbete
- Utvecklande utvärdering

Som aktieägare har Mariehamns stad även tillgång till avgiftsfri, juridisk konsultation i sociala frågor av professor Eva Gottberg.

Strategi 2012-2015

Arbetet fortsätter som tidigare

Infrastruktursektorn

Sener r.f

Elverket är medlem i Elenergiförbundet Sener rf och har genom detta kontakter med elverksföreningar i Sverige, Norge och Danmark. Detta samarbete erbjuder information om vad som händer på elverkssidan i Norden, men även i hela Europa. Elverksföreningarna bevakar elverkens rättigheter och skyldigheter.

Energi- och miljötekniska föreningen i landskapet Åland r.f..

VA-verket är medlem i Energi- och miljötekniska föreningen i landskapet Åland r.f.. Medlemsavgiften är 50 euro.

Sveriges lantbruksuniversitet SLU

Markavdelningen har samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet.

Strategi 2012-2015

Externa samarbeten inom infrastruktursektorn fortsätter som tidigare.

Cruise Baltic

Mariehamns hamn marknadsförs genom Visit Åland som kryssningsdestination via organisationen Cruise Baltic. Tio länder runt Östersjön deltar i marknadsföringssamarbetet, som omfattar 26 destinationer. Cruise Baltic har varit mycket framgångsrik och har stort erkännande inom kryssningsbranschen. Deltagandet bedöms ha givit resultat, antalet kryssningsanlöp inför 2012 är 21 st.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är infrastruktursektorn, hamnen i samarbete med stadsledningen. Staden deltar i samarbetet med Visit Åland som handhar den operativa marknadsföringen av staden som kryssningsdestination.

Aktivitetsöversikt

Samarbetet föranleder ingen aktivitet utöver vad som handhas av Visit Åland. Troligtvis kommer staden/hamnen att ha möjlighet att skicka med en representant på ett Cruise Baltic-möte inom det närmaste året.

Strategi 2012-2015

Arbetet fortsätter som tidigare.

Cruise Europe

Organisationen grundades 1991 och har i dag ca 100 medlemsstäder kring Östersjön längs Atlantkusten och Brittiska öarna. Deltagandet bedöms ha givit resultat, antalet kryssningsanlöp inför 2012 uppgår till 21.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är infrastruktursektorn, hamnen i samarbete med stadsledningen. Staden deltar i samarbetet tillsammans med Visit Åland som handhar den operativa marknadsföringen av staden som kryssningsdestination.

Kostnader

Medlemsavgiften uppgår till 1.650 euro för år 2012.

Aktivitetsöversikt

Samarbetet föranleder ingen aktivitet utöver vad som handhas av Visit Åland.

Strategi 2012-2015

Arbetet fortsätter som tidigare.

Bildningssektorn

Nordiskt skolsamarbete

Stadens grundskolor har samarbete med nordiska skolor. Inom administrationen förekommer samarbete med nordiska skoladministratörer.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är bildningssektorn, skolförvaltningen.

Strategi 2012-2015

Bildningssektorn deltar i nordiskt skolsamarbete inom ramen för tillgängliga budgetmedel.

Nordiskt huvudstadssamarbete - kultur

Samarbetet har sprungit ur arbetet med Stiftelsen Hässelby, de nordiska huvudstädernas centrum för kulturutbyte som numera är nerlagd. Då Stiftelsen Hässelby upphörde vid årsskiftet 2000/2001 övergick ansvaret för samordningen av det nordiska kultursamarbetet till Stockholms stads kulturförvaltning. Vartannat år arrangeras en konferens i någon av medlemsstäderna.

Ansvarig enhet och deltagande

Ansvarig enhet är bildningssektorn, kulturförvaltningen. Kulturnämnden har varit representerad på konferenserna.

Aktivitetsöversikt

År 2007 hölls konferensen i Reykjavik. Därpå följande konferens torde ha varit i Helsingfors 2009. 2010 hölls ett tjänstemannamöte i Stockholm där stadens kulturchef deltog. I mars skickades 4 ansökningar ang. vistelsestipendium på Villa bergshyddan till Stockholm. Nordisk kulturnämndskonferens 2011 blev inställd pga. askmoln. Nordisk kulturnämndskonferens hålls i Torshavn i maj 2012. Stadens deltar enligt plan med en tjänsteman.

Kostnader

Medlemskapet är inte förenat med någon medlemsavgift. Kostnader för resor, kost och logi uppstår i samband med möten.

Strategi 2012-2015

Bildningssektorns utvärderar och tar inom ramen för tillgängliga budgetmedel ställning till stadens deltagande senast inför den konferens som arrangeras efter Torshavn.